

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an... 180 Lei
Pe jumătate... 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI“, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un sir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Cresc fărădelegile

Un glas îndurerat de stricăciunea vremilor noastre și un îndemn creștinesc în ceasul al doisprezecelea

De IOAN AGÂRBICEANU

In lumea întreagă scad virtuțile și cresc fărădelegile. Războiul cel mare se pare a fi zguduit din temelii viața omenească. In uriașa ei frământare de a se așeza, de a-și pune nouă temelii, ea merge din rău în mai rău.

Toți știm că la o clădire, pentru a fi trainică și sănătoasă, trebuie să-i punem temelii bune. Și totuși, după războiu, oamenii pun de temelie vieții lor, vieții statelor și a societății numai grinzi putrede.

Pietrii tari și sănătoase, puse la temelul vieții de după războiu, ar fi trebuit să fie virtuțile omenești, adică ceace este mai bun în om, și ce se poate face și mai bun prin deprindere, prin folosire și muncă.

Dar oamenii după războiu vor să-și așeze viața nu pe virtuți, ci pe fărădelegi. Vedem cu groază că se ridică din groapa lor păcate și fărădelegi, cari înainte de războiu erau aproape părăsite de oameni. Crime și rele cari înainte de războiu se săvârșeau, să zicem, o sută pe an, azi se săvârșesc cu miile și cu zecile de mii. Fărădelegi, pentru cari mai înainte omul era înfierat cu fierul roșu și soos din societate, azi se îndeplinesc fără urmări, sau cu prea mici pedepse pentru cei ce le săvârșesc.

Inainte vreme era lucru rar de tot, când se afla vre-un copil, vr'un minor să săvârșească o blestemăție: un furt, o ucidere. Azi se numără cu miile la toate popoarele. Uciderele de părinți, de frați și de surori, uciderele de copii, de bătrâni și neputincioși, aproape că pieriseră din lume. — Azi viața nimănu nu mai este sigură: pentru o mic de lei dai în cap unui bătrân, pentru zece mii îți ucizi prietenul.

Cum se umflă râul de apele ploii, de pârăiele tulburi cari se varsă în el, până ese din albie și prăpădește sâmbă-

năturile până departe, așa se umflă azi viața de fărădelegile cari sporesc mereu. In râul vieții de azi nu mai curge apă vie, ci apă putredă, stricată de puroiul fărădelegilor.

Oând va eși din albie acest râu, pe urmă nu poate rămânea decât loc pustiu și șterp.

De aceea, cine numai poate, să stârpească orice pornire spre fărădelege din sine și din vecinul său. Să oprim pârăele tulburi de a se vărsa în râul mare al vieții. Altfel prăpădul va nimici și bun și rău, fără alegere.

Maria, ajutorul nostru

— Două întâmplări adevărate —

1. Pe vremuri trăia la Roma un tânăr, care de multă vreme era robul unui păcatnecurat. Vrând să scape de această patimă, s'a dus la un preot să se mărturisească și să-i ceară unele sfaturi. Preotul i-a spus că numai o cinste deosebită a Preacuratei Fecioare îl va scăpa. Iar de canon i-a dat, ca până la mărturisirea cea mai apropiată, în fiecare seară și dimineață să rostească rugăciunea: „Născătoare de Dumnezeu“ și încă o rugăciune prin care el se supune cu totul Preacuratei. Tânărul a făcut precum i-a zis preotul, însă fără rezultat. Preotul mereu îl îndemna să nu descurajeze și să se roage fără întrerupere cu încredere în ajutorul Mariei. Pentru câțiva ani tânărul a părăsit Roma. Reîntorcându-se, s'a dus iar la preotul, dar acuma era îndreptat.

„Fiule — i-a întrebat preotul — cum ai primit o așa mare grație dela Dumnezeu?“ — Părinte, — răspunse tânărul — eu nu am încetat, precum, mi-ai spus, să chiem în ajutor pe Preasfânta Fecioară Maria, și ea mi-a ajutat“.

Preotul a predicat de pe amvon această întâmplare, ca să știe și alții, cum să scape de astfel de păcat. Cu adevărat Preacurata Fecioara Maria este scăparea păcătoșilor.

Încă o întâmplare vă mai povestesc, din care veți cunoaște iubirea și grija Preacuratei pentru noi:

2. O fată, care iubia și cinstea pe Preacurata, mergea printr'un ținut spre locuința sa

(casa sa). Dar în drum îi iese un căpitan de tâlhari. A cuprins-o frica. Atunci a rugat pe tâlhar, pentru numele Maicii Domnului, să nu-i facă nici un rău. Tâlharul, a răspuns la vorbele acestea: „Fiindcă tu m'ai rugat în numele Maicii Domnului, fi fără frică, nici un rău nu are să ți-se întâmple“, Ba, mai mult, a ajutat-o de a ieși din locurile acele singuratiche. Apoi în noaptea următoare i-s'a arătat tâlharului, Maica Domnului, mulțumindu-i pentru fapta sa bună, și i-a promis că-l va răsplăti.

După câțiva ani a fost prins tâlharul, pentru crimele și hoțiile pe cari le-a făcut, și a fost osândit la moarte. Însă în noaptea ultimă (cea din urmă) a vieții sale i-s'a arătat Preacurata din nou și i-a zis:

„Eu sunt Maica Domnului și am venit să-ți răsplătesc fapta aceea bună, care ai făcut-o pentru numele meu. Măine dimineață vei muri, însă cu o așa înfrângere (zdrobire) a inimei, încât după moarte vei ajunge în rai“. După aceste cuvinte, a început să-i pară rău de păcatele pe cari le-a făcut, iar din ochii săi lacrimile curgeau pârău. S'a sculat, s'a dus la un preot de s'a mărturisit (spovedit) și i-a spus toată povestea, ca să știe și alții ce iubire are Preacurata Fecioară Maria pentru neamul omenească. După mărturisire, clipele pe cari le-a avut să le mai trăiască, le-a folosit, mulțumind Maicii Domnului, că l-a ajutat să-și mântuiască sufletul. Apoi ca un sfânt, împăcat cu Dumnezeu, a primit moartea din mâna călăului.

A. Todea

Incunoștințare. Ministerul de domenii a hotărât ca vaccinarea (înpungerea) vitelor, în cazul când se va ivi o boală molipsitoare între ele într'un sat, să se facă de către doctorii veterinari fără ca acestea să pretindă ceva plată. Când însă doctorul veterinar va fi chemat de un om pentru vitele lui, care suferă de ceva boală, atunci trebuie să l-se plătească.

Un oraș închis cu totul de zăpadă. Iarna din anul acesta a fost foarte grea și lungă. Nu s'a mai pomenit de mult așa ceva. Aceasta nu numai la noi ci și în alte părți ale lumii. În Statele Unite ale Americii orașul Silverton a fost înzăpezit cu totul. Oamenii din acest oraș nu mai pot ieși pentru că toate drumurile sunt înfundate și nici la el în oraș nu poate merge nimenea. S'au luat măsuri de către orașele din jur să desgroape orașul, se lucrează cu pluguri anume pentru curățirea zăpezii. Cel din oraș nu mai au mâncare decât pentru vreo zece zile. Cei cari lucrează la deszăpezire spun că nu vor putea ajunge în oraș decât după vre-o 3 săptămâni de lucru. Probabil că mulți din locuitorii orașului vor muri de foame. Căci alimente nu le pot duce decât cu aeroplanelle.

„Nu vă adunați comori pe pământ!”

Duminecă în 13 Martie se citește evanghelia lăsatului de carne, dela Matei, în care Domnul nostru Isus Hristos ne provoacă mai întâi să iertăm greșelile semenilor noștri, apoi ne spune cum să ajunăm și pe urmă ne face atenți, să nu ne adunăm comoară pe pământ ci în ceruri, »căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră«.

Cu toate poruncile și sfaturile evangheliei însă oamenii continuă a-și aduna comori pe pământ, iar de comori cerești nici habar n'au, trăind ca și când n'ar exista nici iad, nici raiu, nici Dumnezeu. Mai ales acum, după războiu, s'au stricat oamenii de minune. Nu-i mai poți sătura nici cu bani, nici cu pământ, și pentru aceste două bunuri sunt în stare să omoare pe oricine și să stea și în temniță.

Mai mult, fură și păgubesc pe deaproapele într'un mod dreadreptul mișelesc, și nici pria gând nu le trece că *Dumnezeu nu iartă păcatul furtului sau al înșelăciunii, până nu se înapoiază bunul furat sau înșelat, aceluia al cui a fost.*

Patru sunt poruncile în legătură cu această nedreptate:

1. Dacă proprietarul bunului furat ar fi murit, atunci lucrul furat se va da urmașilor săi; iar dacă n'ar avea urmași sau moștenitori, se va da săracilor, ori se va folosi pentru scopuri de binefacere.

2. Celce nu poate da înapoi tot ce a furat sau cu ce a păgubit pe altul, este dator să dea cel puțin cât poate.

3. Celce, din cauza marelui săracii sau din alte cauze, nu poate da înapoi ceea ce a furat ori a înșelat, trebuie să aibă voința de a despăgubi, îndatăce va putea, dându-și totdeodată silință să poată da înapoi cât mai degrabă.

4. Celce nu poate să dea înapoi nimic, trebuie cel puțin să se roage pentru cel păgubit.

5. Nu numai celce fură și înșală, ci și celce nu-și plătește datoria făcută, este obligat să se fină de aceste porunci, altfel nu i-se iartă păcatul.

Chiar și celce a ajuns la un lucru furat pe neștiute ori prin nebăgare de seamă, este obligat să dea lucrul aflat înapoi proprietarului.

Celce a cumpărat de pildă lucru furat sau l-a primit în dar, este obligat a-l reînapoia proprietarului, altfel păcătuiește. Până nu știe, că lucrul cumpărat este bun furat, este om de omenie, dar este dator să dea proprietarului nu numai lucrul cumpărat sau aflat, ci și averea pe care a făcut-o pe urma acestui lucru. Iar celce știe, că lucrul cumpărat sau primit în dar este furat, este dator să dea înapoi adevăratului proprietar nu numai ceea ce a câștigat el pe urma folosinței acestui lucru, ci și ceea ce a pierdut adevăratul proprietar de când i-s'a furat lucrul acela.

Dar oare ceice nu plătesc abonamentul la gazetă, obligați sunt la restituire, adevărat să plătească cu ceea ce au rămas datorii?

Cu siguranță, mai ales la o gazetă săracă și necăjită cum e a noastră, care trăiește numai din abonamente și nu răzămă decât în cinstea abonaților ei.

Celce nu restituie ceea ce a furat ori cu ceea ce a înșelat pe altul, va muri de moarte veșnică, zice Domnul la Ezechiel 33, 15. Iară pe Zacheiu, mai marele vameșilor până atunci nu l'a declarat Isus de fiu al lui Avram, până când n'a făgăduit că de a năpăstuit pe cineva cu ceva, întoarce împătrat (Luca 19, 8

și 9). Și dacă unul dintre hoți, înșelători sau păgubitori ar sta tot în coate și în genuachi, și dacă ar vărsa șiroaie de lacrimi, încât să se umple din ele o fântână întreaga, și dacă ar posti și ajuna o viață întreaga, ori dacă ar încunjura pe jos, în vreme de iarnă ori de toamnă umedă, întreg pământul, și n'ar da paguba înapoi, nu ar intra nici odată întru împărăția cerurilor.

Ceice nu cred spuselor mele, să cetească sf. Scriptură a vechiului și noului Testament și se va convinge despre adevărata celor susținute aici. Să cetească pătâniile lui Achan, alui Naaman, alui Achab, alui Nabot, și mai ales a lui Iuda Iscarioteanul, și se va convinge că Dumnezeu nu bate cu băta.

Să-și aducă aminte ceice își câștigă averi necinstite că zadarnic le îngrămădesc unele peste altele, că în mormânt tot nu le pot duce, și că moartea îi va despărți de aceste averi, mai iute decât ar crede; că bunurile străine nu aduc nici fericire nici binecuvântare, ci nenorociri, blăstăm, re-mușcări de conștiință și un sfârșit necreștinesc vieții noastre, plin de patime, rușinat și fără de pace, pentru că »celce samână nedreptate, secără nenorocire« ni se spune la Înțelepciunea lui Solomon 28, 8, că nimic nu este mai fără de minte, decât a-ți pierde fericirea de veci pentru o avere nici de o treabă: »căci ce folos este omului de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va pierde (Mateiu 16, 26)»

Iată așadar pentru ce este bine să ascultăm cu multă înțelepciune sfânta evanghelia din 13 Martie: »Nu vă adunați comori pe pământ, unde molittle și rugina le strică, și unde furții le fură și le sapă. Ci vă adunați vouă comori în ceruri, unde nici rugina, nici molittle nu le strică, și unde furții nu le sapă, nici nu le fură. Căci unde este comoara voastră, acolo este și inima voastră« (Matei 6, 19—21).

Părintele Iuliu

Foița „UNIRII POPORULUI”

Gimilituri din Bucovina

Culese de LECA MORARIU

Care om nu s'a născut

Și tot cu moarte s'a'nvăscut?

(Adam-strămoșul)

Cățaluș de lângă baltă,
Saltă, latră, și iar saltă

(Broasca)

Intr'un vârf de pai
Cușma lui Mihai

(Căciula Macului)

Sus în vârful unui pai
Șede steaua unui crai

(Căciula Macului)

Patru-alergătoare
Și-o Spânzurătoare

(Calul înșeuat)

Sare iepurește
Cântă scripcărește

(Cosașul)

Am un derobanț
Ferecat în lanț

(Câncle)

De cum m'am născut
Barbă c'am făcut!

(Capra)

Cinel, cinel
O pădure
Și-o prescură

(Ceapa)

Fetișoară
Cu rochița roșioară,
Când prind a te desbrăca
N'am de ce mă bucura,
Că încep a lăcrăma!

(Ceapa)

Pidosnicul satului:
Vărează'n cojoc,
Iernează gol foc

(Ciucățul de păpușoi)

Mănăstire'ntr'un picior:
Găci, ciupearcă cei?

(Giuperca)

Cineluș învârteluș
Mai mic decât oul
Și mai tare becăt boul

(Colbecul, meicul)

Suflet nevinovat
Mai rău ca un hoț legat

(Copilul înșăpțel înșăpțat)

Capuri spânzurate
La rând înșirate

(Cununa-de-usturoiu)

Căldărușcă'mbăldărușă
Șede gios și'n chicioarușe

(Curechiul, varșă)

Cinel, cinel
Cinci sub streșină, și-i plouă
Cinci muncesc și n'au nici roauă

(Degetele torcătoare la toră)

Este
Nu-i poveste,
Și-a fi
Cât oi trăi!

(Eu)

Pe poduri ferecate
Trec mii nenumărate,
Străițele rupându-și
Și numele schimbându-și

(Grăunțele la măcinat)

Sus covată,
Gios covată
La mijloc
Gură căscată!

(Gură căscată)

Fureuliță cu cinci dinți
Căpătată din părinți

(Măna)

Adunarea „Agru“-lui

din comuna Ip, județul Sălaj

Comuna Ip a avut în ziua de 21 Februarie a. c. o sărbătoare dintre cele mai înălțătoare, ce s'a pomenit prin aceste împrejurimi. În această comună, cu caracter mai mult maghiar, în care o mână de oameni vrednici de a fi numiți urmași ai Romei și adevărați ostași ai lui Hristos, — îndemnați de sufletul lor religios și adevărat creștinesc, dar mai ales de o mână de intelectuali din loc și jur, în frunte cu vrednicul și neobositul lor păstor sufletesc, Părintele Ilie Vetîșan, în anul 1929 Martie 22 au înființat, pentru nobilitarea sufletelor și o mai bună viață creștinească, societatea „Agrul“.

Această societate la data înființării numără ca membrii numai o parte dintre credincioșii filiei parohiale, iar azi, pe lângă toți credincioșii acestei comune, au mai alergat sub steagul ei creștinesc și alți credincioși și buni români din jur.

La adunarea anuală din anul 1930 au luat parte dnii Dr. Al. Tăutu profesor de teologie; Dr. Gherman medic, Oradea; iar la adunarea anuală din anul 1931 au luat parte dnii Dr. C. Meseșan, Dr. E. Lobonț și M. O. D. T. Bălîban, Șimleul-Silvaniei. Acești distinși oaspeți s'au reîntors acasă cu sufletele deplin mulțumite de cele ce au văzut în comuna Ip. Acest fapt a îndemnat și pe alți români adevărați creștini să ia parte la ședințele ce vor urma în viitor.

Membrii „Agrului“ din Ip și-a ținut adunarea anuală la care au luat parte: din partea comitetului central diecezan Oradea Clarisimul Domn Dr. Gavril Stan profesor de teologie; Dl Dr. A. Baciu judecător, Dr. M. Gurzeu, Dr. I. V. Pop avocați și E. Băieșan adv. stagiar din Șimleu.

La orele 8—10 a. m. s'au făcut mărturisirea credincioșilor, iar la orele 10 s'a slujit sf. Liturghie de către M. O. D. Dr. G. Stan și S. Vetîșan preot local. La sfârșitul sf. Liturghii s'a ținut un „Te Deum“ și rugăciuni pentru

Preafericitul Părinte Papa Piu al XI-lea (aniversarea de 10 ani), după care a urmat predica ținută de Clarisimul Domn Dr. G. Stan despre vicarul lui Hristos pe pământ și urmașii lui, arătând prin frumoase exemple și îndemnuri creștinești ceiașe trebuie să facă ori care creștin pentru dobândirea vieții de veci și pentru apărarea credinței lui creștinești. Această predică a stors lacrimi din ochii mai multor suflete creștine și fleștecare s'a întors acasă, în suflet cu dorul de a-și îndrepta viața și a o petrece ca un adevărat creștin.

Masa s'a servit de către vrednica familie Cozari, care în cinstea oaspeților a servit o masă foarte bogată.

La ora 2 și jum. p. m. dl Cozari a pus la îndemâna oaspeților două sanii, cari i-au transportat până la școala primară de stat, unde urma, ca la ora 3 p. m., să se înceapă adunarea publică.

Aici aștepta un public numeros, ceea ce s'a dovedit prin aceea că nu numai în sală, dar și pe coridor nu au încăput.

Adunarea se deschide cu cântecul religios „Creștin sunt“ cor, executat de către elevii școlii primare din loc de sub conducerea dlui George Perneșiu inv. Dl V. Tomșa, dir. inv. local și președintele „Agrului“ din Ip, a ținut o cuvântare de deschidere, salutând în numele celor prezenți pe distinsul oaspe de la Oradea, pe distinșii oaspeți din Șimleu și pe toți cei prezenți, după aceasta tot dl Tomșa a ținut o frumoasă euvântare despre rugăciune ca cea mai tare armă de a învinge răul. Dl G. Perneșiu inv. prin frumoase cuvinte urează bine venit oaspeților din Oradea, Șimleu și jur. Se recitează mai multe poezii cu caracter religios și național, între care ne-a atras mai mare luare aminte o cuvântare a unei fetițe I. Pordea despre iubirea credinței. S'au jucat jocuri naționale de către elevii școlii. Claris. domn Dr. G. Stan a vorbit despre iubirea ce

o poartă conducătorii acestei societăți față de membrii ei și prin cuvinte elogioase mulțumește părintelui I. Vetîșan și întregului comit. a „Agrului“ local pentru munca ce au depus, apoi oaspeților din Șimleu pentru oboseala avută cu participarea la această serbare pe un timp atât de nefavorabil și la urmă mulțumește celorlalți oaspeți prezenți și întregii adunări, asigurându-i că va duce și va pune un cuvânt de dragoste la comitetul central din Oradea pentru cei ce au fost de față la această adunare. Au urmat vorbirile oaspeților din Șimleul-Silvaniei Dr. M. Gurzeu, Dr. I. V. Pop și Dr. A. Baciu, care prin cuvinte pline de însuflețire, au îndemnat poporul la o viață adevărat creștinească pe care trebuie să o ducă fleștecare creștin, mai ales noi, cari locuim aici la granițele de vest ale țării, unde suntem în contact nu numai cu sectele religioase ca baptismul și altele, ci și cu minoritarii, — șovinști înverșunați — printre cari trăim. Se accentuază că aceste societăți ale „Agrului“ pe granița de vest a țării sunt puncte strategice întărite prin sentimentul patriotic și prin credința strămoșască, cari acum și în viitor sunt și vor fi sentinele de apărare a Patriei în cari trăiesc.

În numele bisericii filie rom.-cat. din Ip a vorbit M. O. D. N. Dunai preot rom.-cat. din Suplac ținând o vorbire de o însuflețire rară, exprimându-și bucuria pentru „Agrul“, îndemnând pe toți la alipire și dragoste față de biserică Romei și capul ei văzut. Apoi M. O. D. T. Bălîban preot în Marca îndeamnă pe cei prezenți la iubirea lui Hristos, capul nevăzut al bisericii. Au urmat apoi mai multe recitări de poezii și cântări de către micuții școlari, după cari Părintele I. Vetîșan ține o mică cuvântare de încheiere, mulțumind oaspeților și tuturor celor de față, îndemnând ca și pe viitor cu ocazia acestor ședințe să se prezinte tot așa de mulți.

La ora 6. p. m. poporul și oaspeții părăsesc sala de ședințe, dovedind și de astădată că sunt vrednici urmași ai Romei și cetățeni ai Patriei făurită prin jertfele înaintașilor lor.

Augustin Talpoș
inv. Leșmir

Giupăneasă torcătoare
Nici fus și nici caier n'are
(Măța, pisica)

*
Nici tu furcă, nici tu fus
Și ci-că la tors s'o pus!
(Măța)

*
Stă la foc
Imbrăcată în cojoc!
(Măța)

*
Toarce și răstoarce
De-ai gândi că cine ști ce face
(Măța)

*
Șede lângă foc
Imbrăcată în cojoc.
Măi babă!
Câți! afară
C'am să-ți rup o labă!
(Măța)

*
Când are apă
Cu vin s'adapă;
Când apă n'are
Be apă ca oricare
(Morariul)

*
Mihălaș șfanțocu
Tarei-i drag focul
(Motanul)

*
Flueraș cu boticele
Cântă cu lumânările
(Nasul)

Patru frați
Ingemănați,
Prinși la joc
Intr'un cojoc
(Nuca)

*
Mic, mic,
Mititel,
Grijă și pe Vodă pentru el
(Păducele)

*
Bagă mâna pintre frunze late
Și-l prinde pe badea de spate
(pepenele, castravetele)

*
Capul, trupul mi-i tot una
La pământ is totdeauna
(Pepenele)

*
Oștean oțelit
De războiu gătit
(Peștele)

*
Noduroasă, buburoasă
Și tot stă cu domni la masă!
(poama de vie, strugurul)

*
Cini mi-a găci găcitoarea,
Mânce-mi spânzurătoarea!
(Poama de vie, strugurul)

*
A gemut,
Nu l'a durut;
Caută ce n'a pierdut
(porcul)

Unde sare
Urmă n'are
Da-i mai cal
Decât un cal
(Puricul, purecele)

*
Cinel, cinel
Mititel
Ciup-pipel
(Purecele)

*
Țipăr-pițăr stă pe grindă,
Hodor-bodor intră'n tindă
Și vorbește
Ungurește
Nu ști nime ce grăiește
(Rândunecele)

*
Cinel, cinel
Se'ngroapă în pământ
Ca să scape de mormânt
(Sămânța)

*
Sus covățică
Gios covățică
Și la mijloc
Mai nimică
(Scoica)

*
Sus copaie
Gios copae
la mijloc
Gobaie
(Scoica)

Vești din Gherla

Serbarea școlară dela liceu. Jocurile străine și cele românești. Căsătoriile între Români și Unguri. O altă serbare artistică-culturală. Teatru jucat de meseriașii români. Conferințe.

În orașelul nostru de pe malurile Someșului, cu toată criza ce bântuie în toată lumea, s'au făcut unele lucruri frumoase în iarna asta, cu frigul ei de Siberia... La finea lui Ianuarie s'a ținut serbarea patronului dela liceul „Petru Maior” din Ios, cu un program bogat, cu cântări cântate de corul elevilor, sub maiestra conducere a iscusitului prof. de muzică d. N. Butaș.

Frumos a fost rostit cuvântul de deschidere de Crișan E. cl. VII. Tot așa de bine Strămoși, fragment din V. Eftimiu recita, de Milu Ioan cl. VII. Duet de flaut exec. de Vlăduțu P. cl. VI și Bria E. cl. III, dulce și plăcut au cântat elevii din flaut. Noi vrem pământ de Gh. Coșbuc recitat foarte bine de N. Betea cl. VI.

După cântări și recitări a urmat o piesă teatrală „Cărlanii” de C. Negruzi, jucată minunat de elevii Vlăduțu V. cl. VII, Morar On. cl. VI, Vlăduțu P. cl. VI, și elevele dela gimnazul de fete din loc; Bozoșan A. cl. IV, Bunea A. cl. III. Piesa asta ni-a făcut multă voie bună, — deci laudă merită toți ceice au predat-o, și ceice s'au ostenit cu conducerea acestor lucruri frumoase și folositoare.

După toate acestea a urmat o petrecere mândră românească — cu jocuri românești începând cu istoricul joc „Călușerul” jucat cu multă pricepere și mândrie de unii elevi îmbrăcați în frumosul port străbun. Le sta așa de bine românașilor noștri în iia înflorită cu motive românești, cu căciuli de miel și cu opinețe... la glesne cu zurgălăi, iar la brâu cu treicolor, Mi-a plăcut că nu s'au jucat jocuri uricioase și seârboase... zise moderne, cari n'ar trebui să fie jucate nici de țigani din corturi, de cum de intelectuali, și mai ales de români, cari sunt un popor modest, religios și mai cu frică de Dumnezeu decât popoarele sălbatice, ale căror jocuri sunt azi la modă... aduse în țara noastră de nește streini destrăbălați... Deci cinstoșii și recunoștința se cuvine dlui director E. Precup dela liceul din loc, pentru că nu

Sus piele
Gios piele,
La mijloc turtă cu miere
(Smochina)

*
Stă'n cărare
Jânduind mâncare
(Spinul)

*
Mă duc pe-o cărare
Și dau de-o supărare
(Spinul)

*
Bute peste bute
Și-un codoi de hulpe
(Treștia, stuhul)

*
Zece strâng
Și patru plâng
(Vacă mulgătoare, mulsul vacii)

*
Patru merg
Patru stau
Patru vamă dau
(Vacă mulgătoare)

*
Ană, codană,
Cât vrei pin poiană,
Da' pin cotecior
Mai incetișor!
(Vulpea)

lasă elevii să se obișnuiască cu jocuri seârboase, cari demoralizază tineretul... și apoi chiar de acest lucru să-l ferim în vremea aceasta plină de atâta răutate, și păcate.

Tare păcătuiesc românii de azi, că îndrăgesc jocuri și cântări streine, și pe ale lor, cari sunt atât de frumoase, le desprețuesc... că nu le dau o creștere cu adevărat românească... ci își lasă odraslele să se cufunde cu ele...

Durere, sunt și azi în România mare mulți români slabi, cari vorbesc în familia lor ungurește, ca pe vremea ungurească și sunt unii în oficii de stat, cari practică așa ceva, ba cei mai mulți se căsătoresc și azi cu streine, cari nu de dragul lor se leagă de ei, ci, căsătorindu-se cu români, să aivă un mod de trai... și mai ales să știe secretele țării noastre, cari apoi să le vestească peste graniți... Și'n dauna noastră românească astfel de căsătorii se fac chiar și de unii militari, ba, cei mai dureros și rușinos e, că și unii preoți fac astfel de prostii, cari își leagă de cap te miri ce streine, cari nu știu o boabă românește, ori și dacă ar ști, totuși nu vreau să vorbească, ca nu cumva copiii lor să învețe o limbă atât de urită și hultă de neamul din care ele fac parte...

Din căsătorii amestecate cu streini copii buni români nu pot să fie... iac'asa, nește vânzători de neam... cari ar fi mai bine să nu se nască, cum a zis Domnul nostru Isus Hristos despre Iuda vânzătorul... Deci ar trebui, ca cei căsătoriți cu streine să fie trimiși peste graniți, ca să se învețe minte, că tot n'are țara noastră nici un folos de astfel de ticăloși, că numai strică și pe alții. Asta se vede în tot locul unde ne întâlnim cu ei.

Ar putea românii lua învăț dela unguri și dela sași, cari pentru bunul dela lume nu vorbesc în familiile lor altă limbă decât cea a mamei lor, cari i-au legănat și desmierdat... Numai unii români slăbănogi fug după altă limbă, port, jocuri și cântări, desprețuind ale noastre, rămase din moși-strămoși și cari sunt atât de frumoasă pentru românii adevărați, mai frumoasă ca orice pe lume, și ori și când mândri, și ori și unde. Unde mai afli așa prostii cum fac unii români din țara noastră, cari vorbesc tot numai limbă streină între ei. Așa ceva fac numai ovreii, cari vreau să-și arate disprețul față de neamul nostru și nu-și mai vorbesc limba lor evreiască, ci pe cea ungurească mai ales aici în Ardeal... Ce bun ar fi trimiși ei Ovreii în Palestina lor, să nu-și mai bată joc de țara noastră scumpă, care-i oerotește cu așa bunăvoință, ca o mamă bună.

II.

În 6 Februarie a avut loc o serbare artistică-literară urmată de joc, sub patronajul dlui Prefect A. P. Bănuțu, în sala Cinematografului „Coroana” din Gherla. Dl prefect de Someș A. P. Bănuțu a ținut o frumoasă și plină de bune învățături vorbire de deschidere a serbării. Și aici elevii dela liceul din loc au cântat unele cântări frumoase și au declamat foarte bine unii elevi tot ca și la serbarea dela liceu, prin ce se cunoaște, că liceul din loc are buni și harnici conducători, în frunte cu vrednicul director, carele e român adevărat, dela care mulți români ar putea lua exemplu. După serbare a urmat joc. Se înțelege, că jocurile cu figuri destrăbălate nici de aici n'au lipsit, căci de, și noi românii ne ținem de afurisita de modă, care e iscodită de unii jidani din țări streine, fără de lege și rușine...

La concert s'a produs foarte bine orchestra armenească, iar dnoara Bocianci a cântat frumos la pian. Ce bine ar fi să avem și noi or-

hestră, să nu fim avizați la streini! Dar așa se vede, că românii nu-și dau silința să înainteze pe aceasta cale, cum fac alții.

Meseriașii români din loc înă s'au produs bine, da încă foarte bine, jucând o frumoasă piesă teatrală în cășlegi, cu multă pricepere și istețime, deci sunt vrednici de cinste și laudă din partea tuturor, și sunt vrednici de o mai mare atenție din partea cărturasilor români din Gherla, căci doar și ei sunt ai noștri... Deci să ne apropiem de ei cu multă bunăvoință... Și dacă, din ne băgare de seamă fac ceva ce nu ne convine, să le spunem frumos și cu bunăvoință, ca la frați, să se îndrepteze. Să luăm învăț dela conaționali noștri, cari se interesează atât de mult de cei mai mici ai lor și-i ajută cu vorba și faptă, că așa place și lui Dumnezeu, să ne ajutăm unii cu alții, că așa se ajută frații...

În iarna asta s'au ținut mai multe conferințe cu bune și frumoasă învățături pentru toți, sub îndemnul harnicului director dela liceu dl E. Precup. În 14 Februarie a vorbit la conferință dl N. Savin prof. despre „Nationalism”, „Bolșevism” etc. Conferința dlui Savin a fost ascultată cu mare luare aminte și plăcere de publicul de față, iar Dumnealui a fost călduros felicitat!

Ar fi bine, că astfel de vorbitori ca Savin, să țină cât de multe vorbiri, și în cele mai multe părți și pe la sate, nu numai în orașe, căci sunt bune povătuitoare, atât pentru intelectuali, cât și pentru popor, mai ales.

M. d. C.

Un preot vrednic, „Popa Drăgan”

Așa îl știe și așa îl cunoaște lumea ținutul Giurgeului, dar mai ales în satele de granița Moldovei. Născut în frunțașă comuna Corbu, la 7 Noemvrie 1849, a studiat în Bălănești, apoi a funcționat ca învățator și notar cercului. Pe urmă s'a preotit, slujind cu cinste peste 40 ani în parohia Dămuc din Biczul-Ardealului. — În ani trecuți s'a pensionat. Scriitorul acestor rânduri a avut fericirea să-l cunoască în cursul războiului. Era singurul preot român, care îndeplinea celea sufletești pe o distanță de peste 60 km. Ceilalți preoți erau refugiați din calea urgiei maghiare, trăind în pribegie și mizerie neagră. — Părintele Drăgan călare pe calul sur, alerga sprinten pe toate văile și râpale din acel ținut sălbatic de munte, ducând mângăere și alinare în casele bieților creștini greu încercați. Ne întâlneam din când în când și îmi părea că văd în Sf. Sa un pensionar din țările îndepărtate...

Oamenii, peste cari n'a trecut tăvălugul războiului, nu pot crede ce înseamnă a trăi în zona de război, căpușii de soldați, fără hrană de lipsă, apoi fără preot și merinde sufletești.

Creștinii îi sărutau cucernic mâna și lacrimi în ochi îi povesteau păsurile și mizeriile. Și Doamne multe mai erau!..

Slujea la cinci biserici, căci atâtea erau văduvite de preoți. În sfârșit a sosit și marea dorită pace. Parohiile vacante și-au primit slujitorii, iar părintele Drăgan, obosit de trudă și îmbătrânit de ani, s'a retras la moșia părintească.

În timpul cât a fost în parohia Dămucului i-au fost hărăzite trei mari și grele încercări: Moartea soției, arderea bisericii apoi incendierea și intermarea din partea armatei rusești, după ce înainte îi furasere și jefuită întreg avutul! Cumplită durere pentru o inimă omenească.

În locul bisericii de lemn, nimicită de flăcările focului, a ridicat o biserică frumoasă de piatră, o podoabă a întregului ținut.

Niculae Drumăreanu

Ce mai e nou în politică

Vești din parlamentul țării — Frământări tineresti în partidul național-tărănesc — Ruptura dintre Goga și Mareșalul Averescu — Știri dela Geneva — O înțelegere a statelor dunărene — Ceva despre războiul japoно-chinez

În sfârșit în săptămâna cea trecut iarna a trebuit să se mai moaie în fața privirilor primăverii care se apropie. Bucuria și veselia au început să mai miște sufletele trudite de sărăcie. Oamenii încep să devină din ce în ce mai plini de viață. Fiindcă omul vioiu face multe în timp scurt, această săptămână e destul de bogată în frământări politice, atât în țară cât și în lumea mare.

În Parlamentul țării se debate încă *Legea conversiunii* nu se știe când se va vota. Guvernul văzând că timpul închiderii parlamentului se apropie, s'a socotit pentru o prelungire a sesiunii. Parlamentul va funcționa până termină cu votarea legilor mai însemnate. Totuși el la 15 Aprilie cel mai târziu se va închide. Legile mai importante cari se vor vota sunt: legea conversiunii și aceea a monopolului spiritului.

Frământările tineretului național-tărănesc.

În sânul partidului național-tărănesc au izbucnit în ultimul timp, frământări între organizațiile tineretului, cum e „Chemarea” din Oluj, și între alți tineri zisi „Acționisti”. O parte din membrii partidului, mai tineri, au mers acum vre-o trei săptămâni la Bădăcin, și au cerut dlui *Iuliu Maniu* să revină la conducerea partidului. Totodată ei au dat însă dlui *Maniu* să înțeleagă, că nu se mai poate admite ca în sânul partidului să fie un alt partid cum e „Chemarea”, care să poată trimite pe șefii săi la posturi înalte de ministrii. Aceasta cu atât mai puțin că unii din ei au cam uitat de partid când au fost poțiti la posturi înalte. Lucru de înțeles că „Chemariștii” n'au tăcut și au început să atace prin gazete pe cei cari au intervenit la dl *Maniu*. Lupta se dă între aceste două tabere de tineri. S'au scris nu numai prin gazete ci chiar cărțile întregi, în cari fiecare din cele două tabere explică dreptatea așa cum o văd ei. Dupăcum se aude cearta se va sfârși în curând. Dl *Vaida-Voevod* a adunat la Oluj comitetul național-tărăniștilor ardeleni și cu această ocazie va declara desființată orice organizație tinerească din Ardeal și Banat. Tot așa va face și dl *I. Mihalache* cu organizațiile tineresti din vechiul-regat.

Ruptură în partidul poporului.

Dacă la național-tărăniști frământările între tineri sunt pe sfârșite, asigurând prin aceasta o bună întărire a partidului, lucrurile stau cu mult mai rău în partidul dlui *Averescu*. Coada

lui *Aghiuță* a lucrat aci cu atâta putere, încât îți vine a crede că întreg partidul e amenințat cu pieirea. Ruptura dintre dnii *mareșal Averescu* și *Oct. Goga*, întâmplată la sfârșitul săptămânii trecute, este cea mai grea lovitură care s'ar fi putut da partidului. Care e cauza rupturii? Noi am anunțat din timp că dl *mareșal Averescu* se pune în ceartă cu toată lumea pân' chiar și cu M. S. Regele. Toate acestea le face numai de necaz în contra guvernului și a felului cum se fac azi trebile țării. Dl *Goga* n'a putut suferi această purtare supărătoare față de M. Sa Regele și de aceea încă de mai înainte spunea prin gazete că are alte păreri decât ale dlui *Averescu*. Din această deosebire de păreri s'a întâmplat ruptura. Ea s'a întâmplat așa că dl *Averescu*, într'o bună zi l-a scos pe dl *Goga* din partidul poporului, zicând că este un nesupus și neascultător.

Dl *Oct. Goga* n'a fost un simplu membru al partidului poporului, ci a fost între fondatorii lui. De aceea Dsa ca un răspuns scoaterii sale din partid, a trimis tuturor șefilor de organizații județene câte o scrisoare prin care le arată cât de primejdioase sunt faptele dlui *mareșal Averescu*. Dsa a chemat prin acea circulară pe toți șefii de organizații județene în capitală pentru Duminecă 12 Martie. Unele gazete spun, că dl *Goga* și-ar face un partid separat

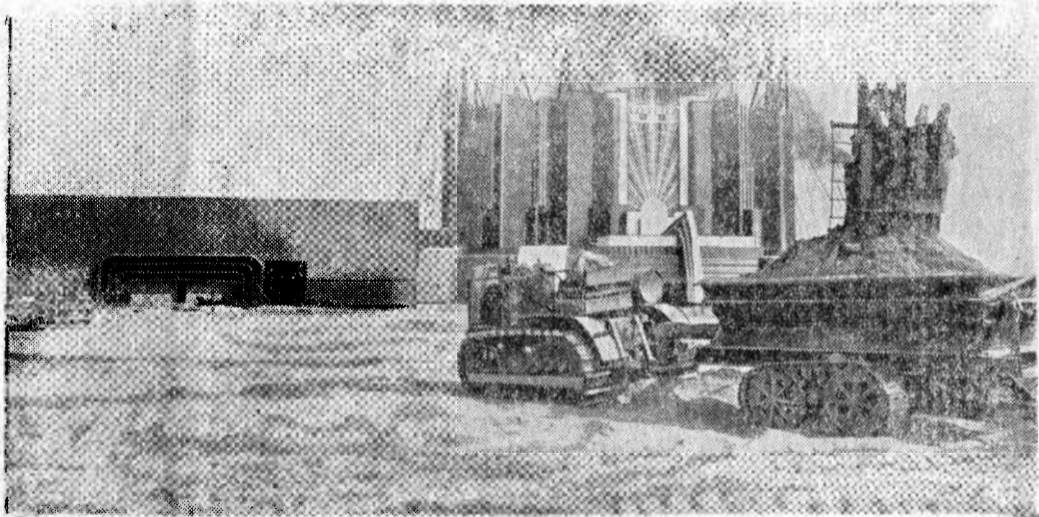
și ar scoate o gazetă a dsale la București. Vestea acestei rupturi a străbătut repede colțurile țării și membrii partidului se întrebă, cu cine ținem? Ou dl *Averescu*, ori cu dl *Goga*? Din unele județe *averescanii* au trecut cu dl *Goga*, iar în altele s'au declarat cu dl *Averescu*, ori așteaptă să vadă ce se mai întâmplă.

Știri dela Geneva

La Geneva muncesc oamenii în ruptul capului pentru pace. Conferința dezarmării lucrează încă în comisiuni. Alături de conferința dezarmării s'a deschis însă și așa numita „adunare extraordinară a Ligii Națiunilor”. Această adunare are de scop judecarea supărării dintre Japonia și China care știu că să cățănesc încontinuu de atâta amar de timp. Mai ales Chinezii nu mai pot suferi nici cum fumul de tun dela Shanghai, și de aceea au și cerut mai mult aceasta adunare. Din cât s'a discutat până acum asupra lucrului se pare că nu se va face mare treabă. Oăci abia o zi două au fost tunurile în tăcere. Chinezii s'au retras din Shanghai de tot și s'au așezat la 20 km. depărtare de oraș. Japonezii s'au arătat mulțumiți și au pus dop în țevile de tun. Liniștea n'a ținut însă decât o zi două și Japonezii au plecat iar spre așezările Chinezilor. Ba se spune chiar că Japonezii ar avea de gând să bombardeze și orașul Nanking. Multe vapoare de războiu au și sosit în portul orașului. În felul acesta de bună seamă că nu prea se poate vorbi de pace. Oei dela Geneva vor trimite comisii cari să cerceteze la fața locului cum stau lucrurile, iar Japonezii vor băga în Chinezii ca în zece.

Pe de altă parte Rusia, după cele mai noi declarații ale conducătorilor bolșevici, nu va putea sta multă vreme cu mâinile în sân. Rușii sunt convinși, din documentele ce au, că Japonezii urmăresc planul acela mare de care am amintit și noi: de a cuprinde Manciuria, Mongolia și o parte bună din Rusia. Ba, conducătorii bolșevici bănesc chiar că s'ar face o înțelegere între România, Polonia și Japonia pen-

Se pregătește expoziția dela Chikago

În anul 1933 se va deschide marea expoziție dela Chikago (Statele Unite ale Americii de Nord). Între multele minunății cari se vor vedea acolo sunt și câteva, pe cari le arată chipul nostru de sus. În partea dinapoi a chipului se vede în pregătire marea sală de călătorie și transport, care va avea un coperiș cum nu s'a mai văzut niciodată, un coperiș atârnat. În partea dinainte se vede un tractor așa numit „Caterpillar”, cu care se transportă nisipul de lipsă pentru pregătirea unei piețe, care se va pregăti în fața marelui sale pentru călătorie și transport.

tru nimicirea bolșevismului. Deoarece Rușii își întăresc încontinuu granițele, America, după cum se spune, a trimis în Oceanul Pacific o flotă de războiu formată din 202 vase de războiu. Ori cum chestia războiului japoно-chinez nu s'a terminat încă.

O înțelegere a statelor dunărene

O înțelegere a statelor dunărene, înseamnă o înfrățire a acestora, un fel de unire, prin anumite legi, dar totuși fiecare stat să se conducă cum poate și crede că e mai bine. Această idee nu e de tot nouă. Dintre politicienii noștri cel care ține mai mult la ea este dl *Iuliu Maniu*. Păreră aceasta și-a spus-o dl *Maniu* și gazetelor.

Discuția chestiunii a plecat însă tot din Franța, unde prim-ministru e acum dl *Tardieu*. Prim-ministrul francez ține mult la această ortăcire a statelor dunărene și spune dsa, că asta trebuie să fie cel dintăiu pas spre o înfrățire a tuturor statelor din Europa. In ce privește apoi binele acestor țări, dsa crede, că numai așa se pot ele ajuta mult unele pe altele. Prin ajutorare îndelungată ele vor îndepărta criza și se vor împrieteni din ce în ce mai mult, asigurând în felul acesta pacea lumii. Dl *Tardieu* a trimis această părere tuturor guvernelor din țările dunărene. Acestea ar fi: Bulgaria, România, Serbia, Ungaria, Austria, Germania și poate și cele vecine cu ele. La noi în țară încă nu s'a spus nimic hotărît asupra acestei importante chestiuni. Ungurii sunt însă foarte mulțumiți o parte, iar altă parte din ei cam nefreczători.

Când e vorba de unire, nu-i vorbă, că nu poate fi ideea decât bună și vrednică de îndeplinit. Având însă în vedere dușmănia pe față dintre multe din aceste țări, trebuie să ne gândim bine ca nu cumva, în loc de bună înțelegere, să ne pomenim cu ceartă și scandal. Că lucru se va putea înfăptui sau nu, cine poate ști! Ori cum, noi deducem că pe o formă cu apropierea primăverii încep să lucreze și capetele politicianilor.

Scrisoare din Șercaia

Podul cel mare de fier, care traversează peste râul ce desparte cartierul românesc de cartierul săsesc, a fost bombardat în 1916 de către trupele ungurești dela Hălmeș, dărâ-mând capătul dinspre Răsărit al acestui pod, care are o lungime de 100 metri.

De atunci până azi a rămas în starea aceea. Ia anul acesta, urmând a se continua cu pavarea șoselei internaționale Giurgiu-București-Ploești-Brașov-Făgăraș-Sibiu-Șe-beșul-Săseșc-Turda-Cluj-Oradea — intrucât această șosea va trece și prin târgușorul nostru, s'a decis încă de acum un an, să se repare radical acest pod de fier. Aceste reparaturi vor costa 2.100.000 Lei. Porțiunea, care urmează a fi înlocuită, a fost lucrată în uzinele Reșița și va fi montată în loc în decursul unei luni. — Biroul, care va conduce și supraveghea pavarea șoselei Brașov-Făgăraș, se va instala în zilele acestea în comuna Vlădeni și, începând lucrările îndată ce se va desgheta pământul, mulți muncitori șomeri vor afla de lucru.

Muncitorul Ierotheiu Cozac din Șercaia, lucrând cu ziua la mașina de tăiat lemne de foc a locuitorului Anton Bulla, ferestrăul i-a retezat 2 degete dela mâna dreaptă. Nenorocitul a fost internat la spitalul din Făgăraș. In toamnă, fiul lui Anton Bulla, lunecând asupra acestei mașini, ferestrăul i-a tăiat adânc pe lângă cot mâna stângă.

Trupa teatrală, de sub conducerea Dnei Tanți Elvass, fostă societară a teatrului „Regina Maria”, fiind în turneu prin Ardeal, a venit și în târgușorul nostru, dând o singură reprezentație, în sala cea mare a comunei. — S'a jucat comedia, localizată din franțuzește „Primul bărbat în România”, în care se reliefează (arată) și sbicuește viața familiară desordonată și condamabilă, ce o duc unele familii bogate și din lumea aleasă, în orașul mare, unde omul să pierde ușor în valurile vieții așa zise „moderne”. A doua zi cu trenul de 6 dimineața și-au continuat drumul spre Brașov.

Valeriu Crișan

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Turturele primejdioase. Din Franța a venit știrea că într'o parte a țării asupra lanurilor de sămănături a venit un cârd de turturele cari în câteva ceasuri au stricat o mare parte din noua recoltă.

„Asociațiunea” la Blaj. Duminecă în 6 Martie și-a început „Astra” culturală, despărțământul Blaj, șirul conferențelor sale pentru orășeni. Cea dintăi conferență a fost a d-lui profesor universitar *Dr. Alexandru Borza* dela Cluj, despre Grădinile școlare dela noi și din toată tumea, cu foarte frumoase chipuri luminoase. După conferența ascultată cu multă plăcere, Ilustritatea Sa Vicarul *Dr. Ambrosiu Chețianu* a mulțumit d-lui profesor *Borza* pentru frumoasele învățături cu cari ne încântat. Cu această ocazie, ascultătorii au putut să afle, că grădina botanică a liceului din Blaj a fost una dintre celea dintăi grădini de acest fel din toată Europa. Ea este o mare mândrie a școalelor noastre. — Conferențele despărțământului Blaj al *Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român* se țin în fiecare Duminecă după sfârșitul liturghiei, în sala de gimnastică a liceului de băieți. Taxă de intrare nu este.

Bani noi. Incepând cu ziua de 1 Martie au fost puși în circulație bani noi de hârtie. Bancnotele sunt de 5000 lei și sunt de culoare albastruie. Pe față au chipul M. S. Regelui, iar pe dos chipul istoric, care arată intrarea lui *Mihai Viteazul* în Alba Iulia.

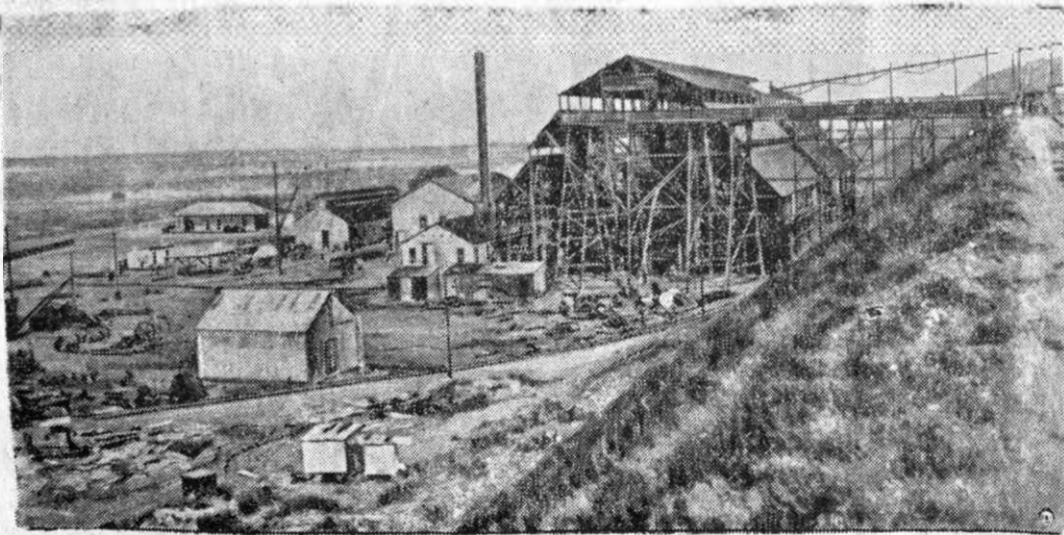
Conferințe la „Societatea meseriașilor și comercianților români” din Blaj. In fiecare Duminecă, la ora 6 după masă, meseriașii și comercianții din Blaj au plăcerea să asculte cuvântările de învățături și înălțare sufletească pe cari le țin profesorii din Blaj, din istoria neamului și din alte câmpuri ale științelor. Conferințele sunt însoțite de obicei de chipuri luminoase, de schiopticon. Ceeace fac profesorii din Blaj este o faptă foarte frumoasă, pentru care sunt vrednici de toată lauda.

O nenorocire între copii. In familia unui lucrător dela Viena s'a întâmplat o nenorocire groaznică. Pe când părinții se aflau în bucătărie, cei cinci băieți ai lui se jucau în casă. Un băiețel de 7 ani a găsit un revolver pe masă și în glumă îl îndreptă către fratele său mai mare. Acesta lovi frățiorul peste mână iar revolverul se descarcă și glonțul imediat omoră pe copilul mai mare.

Cantorii din protopoplatul Blajului s'au adunat de curând în orașul nostru și s'au organizat în despărțământ al *Asociației cantorești*. Comitetul de conducere a fost alcătuit în felul următor: *Președintele Ioan Ignat*, învățător pensionar și cantor; *vicepreședinte Corneliu Bențea*, cantor în Tăuni; *secretar Alexandru Tulea* cantor în Blaj; *membru în comitet Nicolae Pascu*, cantor în Crăciunelul de jos și încă 4 membri în comitet și 2 cenzori.

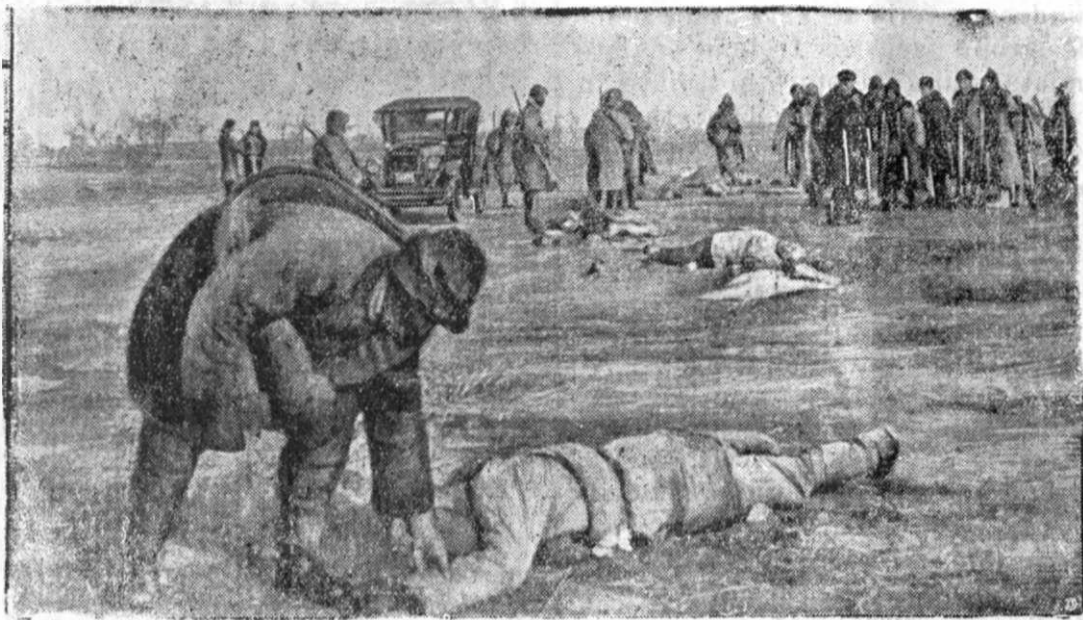
Ce face bețla. *Ioan Suciu* din comuna Ibănești fusese de curând la Reghin, la țară după obiceiul sătenilor. Când să plece spre casă, a intrat într'o cărciumă și s'a încălzit prea tare, în timp ce vitele-i scriburau afară.

Se închid și minele de diamant

Criza cea mare din întreagă lumea omoară tot ce au făcut oamenii până acuma. Cine să-și aducă aminte că până și minele (bălagurile) de diamante se vor închide, când toată lumea știe că diamantele sunt pietrele celea mai scumpe de pe lume. Ei bine, se închid și acestea, și încă pe ziua de 31 Martie. Chipul nostru arată minele de diamant din Kimberley (Africa deșud). Incă la începutul anului au fost scoși din slujbă toți lucrătorii negri, rămânând în slujbă, până la 31 Martie numai jumătate din conducătorii băieșagului, lucrători de culoare albă

Din războiul Japonezilor cu Chinezii

Oricât se străduiește Liga Națiunilor să curme războiul dintre Japonezi și Chinezii, nu izbutește. Se bat aceste două popoare galbene ca orbii. Cad morți din amândouă părțile, și încă mulți. Aceasta o dovedește și fotografia de mai sus, în care se văd morții căzuți și de-o parte și de alta. Așa sunt de mulți, încât soldații englezi au trebuit să le vină într'ajutor și să curețe câmpul de luptă de morți.

Seara n'a sosit acasă la Ibănești decât carul singur, fără stăpân. Al casei au pornit în căutare și l-au găsit pe Ioan Suciunghețat tun, la marginea drumului. Când au dat să-l desghețe, duhuria rău a băutură. Murise.

Ciocnire de vapoare la Constanța.

În portul din Constanța s'a întâmplat în ziua de 5 Martie o ciocnire între două vapoare românești. Aceasta s'a întâmplat așa că un vapor sta gata de plecare, iar un alt vapor care venea în port din greșala comandantului de vapor cu numele Gheorghe Brășcanu s'a izbit cu toată puterea de cel care sta pe loc. La ambele vapoare s'au produs mari stricăciuni și pagubele sunt cam de o sută de mii de lei.

O scrisoare călătorește 16 ani.

Un domn cu numele Tanquet din Franța a primit chiar în săptămâna aceasta o scrisoare care-i fusese trimisă de un soldat francez de pe front în anul 1915. Care este cauza care a făcut ca aceasta scrisoare să călătorească 16 ani, nu se știe, destul că abia acum a fost primită.

Cel mai mare mâncăcios.

Într'un restaurant din Varșovia s'a făcut o întrecere între mâncăcioși. La aceasta întrecere au luat parte 25 de mâncăcioși. Dintre aceștia unul cu numele Diabloska a luat premiul. El a mâncat 83 de clătite într'o jumătate de oră. Pentru aceasta ispravă el a câștigat și o sută de zloți.

A fost furat copilul lui Lindbergh.

În noaptea zilei de 4 Martie, hoți rămași până acum necunoscuți au intrat în casa vestitului zburător Lindbergh pe fereastră, și din leagăn au furat copilul. Acesta era singurul fiu ce are Lindbergh. Părinții sunt foarte supărați și au promis mari sume de bani aceluia care va da de urmele hoșilor. Hoșii au lăsat o scrisoare, prin care cer o mare sumă de bani ca răscumpărare. Tatăl copilului i-ar da, dar nu știe unde să ducă banii.

Cum se plătesc datorile sătenilor

în Bulgaria. Și în Bulgaria ca și la noi, sătenii au datorii multe pe la bănci, pe cari nu le mai pot plăti, din pricina cametelor prea mari. Stăpânirea bulgară văzând, că sărăcia se întinde tot mereu, a plănuit o lege, pe care parlamentul a și întărit-o. După aceasta lege, băncile trebuie să scadă din datorile sătenilor, tot ce au încasat peste 10 procente. Dar pentruca nici băncile să nu se închidă din

cauza scăderii din datorii a acestor procente, statul și-a luat însărcinarea să plătească băncilor toate datorile mai mici de 6000 lei. Afară de aceasta, Statul va scoate un fel de hârtii de valoare sau obligațiuni, cari vor fi date băncilor pentru plata datorilor. Acestea obligațiuni se vor plăti câte cinci din sută în fiecare an. Dobânda la acestea obligațiuni este de 5 procente. În felul acesta, sătenii cu ajutorul Statului își vor putea plăti datorile în vreme de 20 de ani.

Vindecarea degerăturilor. Din cauza frigului, multora le-au putut degera mâinile sau picioarele. Părțile degerate se pot vindeca, dacă se țin în apă caldă, în care s'a fiert scoarță de lemn de stejar. Dacă degerăturile nu sunt cu răni, e bine să se frece cu zeamă de lămâie, de 2—3 ori pe zi.

Cât sânge au animalele. O parte însemnată din corpul animalelor o formează sângele. S'a găsit, că un cal greu de 500 kgr are 27 kgr. sânge; un bou, de aceeași greutate, are numai 17 kgr. de sânge; un berbec, în greutate de 47 kgr. are 2 kgr. sânge; un porc de 36 kgr. are 1 kgr. și jumătate.

Revolver de strănutat și plâns.

Americanii au născocit un revolver cu aburi, care este foarte bun în contra hoșilor și a dușmanilor cari te atacă. Cel pușcat cu acest revolver nu moare, dar slobozit în obraz îl face să strănute așa de tare, că nu mai e bun de nimic, ori îl face să lăcrimeze atât de mult, că nu mai vede nimic. În chipul acesta ușor poate să fie prins. E vorba, că astfel de revolvere să se dea la toți poliștii.

Omul se cunoaște de pe păr. Părul spune ce fel de om ești. Cei cu părul negru sunt oameni aprinși, arzători, viteji și dornici de plăceri și de cruzime. Cei cu părul blond sunt oameni nestatornici, dar buni la suflet și visători. Cei cu părul roșcat sunt oameni ori foarte buni ori foarte răi la suflet.

Căderea părului se poate opri dacă se taie mărunt și se lasă să stea 15 zile într'o jumătate litru de spirit curat de 96 grade. După aceea se strecoară și se freacă pielea capului tot din două în două zile. Părul nu mai cade.

Măsurători cu lingura sau lingurița. Nu toți au cântar pentru măsurat. În

locul cântarului, ușor se poate folosi pentru măsurat lingura sau lingurița. O lingură de supă, plină bine, ține 25 grame făină, ori 30 grame de zahăr, ori 40 grame de sare. O linguriță de cafea, ține 5 grame de apă sau 4 și jumătate grame de unt de lemn, ori 6 grame de sirop. O lingură de supă ține 20 grame de apă, ori 18 grame unt de lemn, ori 24 grame sirop. Un litru de linte sau fasole cântărește 750—800 grame. Iar câte frunze luăm între degete, cântăresc 4—5 grame.

Nenorocirea unui preot. În comuna fruntașă Șarmaș din județul Cluj păstora bătrânul preot Constantin Rusu, care a murit în zilele acestea din cauza unei nenorociri. Bătrânul preot s'a suit în podul grajdului să vadă dacă mai are fân pentru vite. Când a voit să se coboare jos din pod, scara a alunecat și bătrânul preot a căzut, rupându-și piciorul stâng. Imediat a fost dus la clinică în Cluj, după câțiva timp de chinuri grozave a încetat din viață. El era de 75 ani și în al 48 an de păstorire. Preotul Constantin Rusu a fost un mare luptător al românismului în timpul asupririlor ungurești. Ca preot a fost model și de aceea a fost iubit nu numai de credincioșii din parohia lui ci și din satele din jur. În mormântarea s'a făcut Duminecă cu toată cinstea ce se cuvenea unui bun preot și bun român.

Un izvor cu apă fierbinte. Într'un oraș din America este un parc, adică o grădină frumoasă. În parc este un lac (tău). În mijlocul lacului se află o insulă, adică un petec de pământ, din mijlocul căruia iese apă clocotind. Apa din lac însă nu este fierbinte, ci ca în toate lacurile. Așa că în lac trăiesc mulți pești. Pescarii prind peștii din lac cu unghița și îi pun în apa fierbinte ce izvoarește din mijlocul insulei și au mâncarea gata în câteva minute.

Foc la Universitatea din Iași. La școala înaltă din Iași ce se numește Universitate, în ziua de 4 Martie a izbucnit un incendiu (foc). Focul a luat naștere dela o țigară, care a aprins o hârtie mare și dela aceasta hârtie s'au aprins mai multe cărți, cari se aflau în sala aceea. În timp de 2 ore au ars 10 mii de cărți de mare valoare așa că pagubele sunt mari. Focul cu mare greu a fost stins.

Mare viscol în Bucovina. Frigul cel mare a continuat și în săptămâna aceasta, aproape în întreaga țară. Dar mai ales în regiunea Bucovinei, unde pe lângă ger a căzut și o mare zăpadă care, adunată de vânt, a dat naștere la troene (nămeți) cari au închis drumurile de fier, așa că trenurile merg cu mari întârzieri. Din cauza viscolului mare și oamenii prinși pe drumuri au înghețat. Așa locuitorul Ioan Pascu, din comuna Urleasca, după ce și-a vândut bucatele aduse la târg, a plecat pe jos, spre casă. Până aproape de sat a mers cu mare greutate, dela un loc însă n'a mai putut și a căzut obosit într'un șanț, unde a înghețat și a fost aflat abia după 2 zile. Un alt locuitor, din comuna Ianca a plecat la târg cu o sanie cu doi cai. Când au venit însă înapoi spre casă, din cauza frigului mare a înghețat în sanie și a murit.

O casă din hârtie de gazete. Aproape în fiecare zi se aude de câte o minunăție iscodită de mințea omenească. Iată încă una. Într'un oraș cu numele Massachusetts s'a făcut o casă din hârtie de gazete. Păreții ei sunt făcuți din 215 pături de hârtie și ce e mai interesant, e că nici frigul nu pătrunde în ea și nici ploaia, așa că omul poate locui în ea.

Nu s'a făcut însă așa ușor, căci s'a lucrat la facerea ei timp de opt ani, și s'au întrebuițat șalzăci și cinci de mii de gazete și câteva mii de reviste (gazete lunare).

Anul femeilor. În Franța ziua de 29 Februarie are o mare însemnătate mai ales pentru femeile nemăritate. Acolo se serbează obiceiul rămas dela strămoșii noștri Romani, că femeile au dreptul să meargă să ceară pe bărbați în căsătorie. În Scoția acest obicei a fost făcut lege de către parlament, anume că orice femeie nemăritată are libertatea să ceară în căsătorie pe orice bărbat care îi place. Dacă bărbatul nu voiește să se însoare cu aceea care l-a cerut în căsătorie să fie pedepsit cu o jiră sterlină, (bani englezești).

Dela Camera de Agricultură a județului Târnava-Mică

Apărarea pomilor în contra insectelor vătămătoare

Sunt multe insecte cari atacă și prăpădesc pomii. Acestea insecte trebuie nimicite. Pentru nimicirea lor se folosesc tot felul de materii, cari se cumpără din prăvălii. Acestea materii sunt scumpe și mulți nu le pot cumpăra. De aceea trebuie să se trudească să-și fabrice ei materii bune pentru nimicirea insectelor. O astfel de materie, pe care o poate fabrica ori cine este *Polisulfura de calciu*. Fabricarea se poate face în chipul următor:

Se ia un vas de pământ smălțuit, mare de vre-o 15—20 litri. Se pune în el 1 kgr. var nestâns, se toarnă peste var puțină apă, să se stângă. După ce varul s'a stâns și s'a înmuiat bine, se pune în el 2 kgr. de pucioasă, zdrobită mărunt. Pucioasa se toarnă pe încetul și se mestecă într'una cu o lopățică de lemn. După ce s'a turnat toată pucioasa, se mai pune în vas încă 10 litri de apă rece, apoi se fierbe în clocot vreme de un ceas, amestecându-se într'una. Trebuie grijit ca amestecul din oală să nu scadă de loc prin fierbere. Pentru a putea ști aceasta, e bine să se măsoare cu coada lopăței înălțimea amestecului din oală. Și când scade, îndată se pune apă fiartă dintr'o altă oală ce se ține la îndemână.

După ce a fiert bine, se lasă să se răcească, apoi se strecoară pîntr'o pânză de sac și se pune în sticle bine astupate.

Materia astfel fabricată e *Polisulfura de calciu* și se poate întrebuița cu ușurință la apărarea pomilor în contra insectelor vătămătoare.

Rănilor sau tăeturilor de pe pomi e bine să se ungă cu aceasta materie. Dacă materia se subțiază cu apă, se poate folosi și la stropitul pomilor. Înmuierarea materiei se face punând 1 litru de materie în 9 litri de apă. Cu aceasta se stropesc pomii înainte de înmugurire. După înmugurire încă se pot

stropi, trebuie însă să se iee 25 litri de apă pentru un litru de materie.

Fiindcă materia aceasta atacă pompele de stropit, acestea trebuie spălate bine îndată după stropire și ținute în apă mai multă vreme, apoi uscate.

Stropirea cu polisulfura de calciu, se poate face numai la 2 săptămâni după ce s'a făcut stropirea cu alte materii.

Iarna lungă din anul acesta

Nu se mai pomeneste de nimeni o iarnă așa de lungă ca și aceasta de acum. Suntem în Mărțișor și zăpada abia începe să se topească.

În anii 1875, 1877, 1888, 1899 și 1929 încă au fost ierni grele, dar n'au ținut atâta ca și acum. În Februarie 1929 frigul a fost mai mare ca și acum, dar tot n'a ținut așa vreme îndelungată. Spun unli, că acum sunt 75 de ani încă a fost o iarnă așa de lungă ca și acum.

Toată țara e acoperită de zăpadă. La București, zăpada a fost așa de multă, că umblau saniile pe bulevarde și pe Calea Victoriei, ceea ce nu s'a mai pomenit niciodată. În Câmpie zăpada a fost mai mare chiar și decât în munți.

La Blaj, iarna a fost aspră. Începând cu ziua de Anul nou, pământul într'una a fost acoperit de zăpadă. Tot atunci a început și și frigul, care cu mici schimbări a ținut într'una până acum. În 14 Ianuarie frigul a fost de 16 grade și jumătate, iar în 14, 15 și 16 Februarie a fost de 25, și 25 și jumătate grade. — În 11 Ianuarie a început ceața și chiclura, care a ținut într'una până în 27 Ianuarie. În Februarie ceața n'a fost numai în 2 zile, iar chiclura într'una singură zi.

Vânt, în Ianuarie n'a bătut numai într'una singură zi și atunci numai într'amiazi, dinspre apus. În Februarie însă a bătut în vre-o 9 zile. Odată a fost și vânt cu mari îngrămădiri de zăpadă.

Acum, gerul a început să se mai domolească. Ar fi bine ca domolirea să se facă pe încetul, să nu mai înceapă și un potop de ape.

Un gunoi bun și ieftin, dar ne băgat în seamă

Unui dintre cele mai bune gunoale, pe care însă oamenii nu-l bagă în seamă, este fără îndoială funinginea, din care dacă amestecăm nouă părți cu o parte de sare, avem cel mai bun gunoiu pentru grădini. Dacă, pe lângă funingine și sare, mai presăram straturile din grădină și cu cenușă, nu vom avea nici pureci nici alte bidigăni stricacioase în grădină. Iar pentru morcovi nici nu este gunoiu mai bun și mai potrivit decât acesta. Tot asemenea este bună funinginea ca gunoiu și pentru iarbă, și mai ales pentru iarbă fină.

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „
LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

C. T. B. Am citit cele scrise de D-Ta. În formă, cum le-ai scris, nu se pot publica. Ne vom folosi însă de bunele sfaturi și povețe pe cari le-am desprins din scrisoarea D-Tale și le vom da, cu vremea, la »Grăunte sufleteste«.

T. Becuș, Șmig. Asupra poeziilor de cari ne scrieți nu putem să rostim nici o părere până nu le vedem. Urmează să ne trimiteți cel puțin una, pe care o credeți mai bună.

Mai multora. Poeziile cari ni s'au trimis cu titlurile: *La plug, Calea vieții tale, Fiul cel rădăcit, Versurile și Colinzile* semnate A. C., *Vagabonzii, Anul 1931, Vicleimul sau Cartea Crailor*, nu se pot publica, căci nu ating măsura ce se cere la asemenea scrieri.

V. Câmpianu. Poezia D-Voastră cu titlul »Nu mai sunt«, arată îndemănare și dar poetic sau talent:

*Nu mai cântă cucu'n codru
Doruri dragi, de când la dor
I-s'a pus nume amor.
Nu mai iese badea'n cale,
A secat părau'n vale,
Pe la joc e numai jale
Și nu-i modru!*

Păcat că ultima strofă nu se mai potrivește cu icoane de mai înainte, atât de viu prinse. Vă rugăm să ne mai trimiteți!

Ioan Vințeler, Căptălanul de Mureș. Ne trimiți poezii culesse din popor și bine faci! Însă ar trebui să le scrii pe hârtie mai mare și mai rar, numai pe câte-o față, ca să se poată ceti mai ușor. Tipografi nu ni-le primesc altfel la tipar.

Petru V. Șireagu. Ceeace întreprindeți Sf. Voastră, are aprobarea Ordinariatului de care atârnați?

Redactor: IULIU MAIOR.

4000 LEI

venit pe lună Vă garantăm dacă Vă procurați Mașina de impletit repede „ROYAL“. Prin faptul că răscumpărăm dela DV. cu prețuri cunoscute mari, ciorapi, șosete, mânecute și rochițe lucrate pe această mașină, Vă oferim ocazia de a Vă asigura o existență și un venit sigur.

Scrieți chiar azi pentru trimiterea unui prospect gratuit, la mașini de impletit „ROYAL, Mediaș, casa poștală No. 7.

(57) 1-2

A apărut

STRASTNIC

Care cuprinde rânduiala sfințelor și dumnezeieștilor slujbe din Săptămâna Patimilor, acum întâia oră tipărit cu litere străbune.

Cetiți „UNIREA POPORULUI“